

Mrověcová, Ljuba

Životní jubileum doc. PaedDr. Blaženy Rudincové, CSc., rusistky, lingvistky a vysokoškolské pedagožky

Opera Slavica. 2023, vol. 33, iss. 2, pp. 83-86

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/OS2023-2-8>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.78291>

License: [CC BY-SA 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Access Date: 27. 11. 2024

Version: 20230705

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

a přáteli od Dunaje novosadského i bratislavského, aby ho jeho zdraví, mentální síly ani životní optimismus neopouštěly ani v následujících letech jeho plodného života. Všetko nejlepší, pán profesor, srečan Vam rođendan!

Pavel Krejčí

About the author

Pavel Krejčí

Masaryk University, Faculty of Arts, Department of Slavonic Studies, Brno, Czechia

pkrejci@phil.muni.cz

<https://orcid.org/0000-0002-9810-5366>

Toto dílo lze užit v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.

<https://doi.org/10.5817/OS2023-2-8>

Životní jubileum doc. PaedDr. Blaženy Rudincové, CSc., rusistky, lingvistky a vysokoškolské pedagožky

V lednu letošního roku oslavila významné jubileum doc. PaedDr. Blažena Rudincová, CSc., jejíž jméno je neodmyslitelně spjato s katedrou slavistiky Filozofické fakulty Ostravské univerzity, zejména pak s oddělením rusistiky.

B. Rudincová je jednou ze zakládajících členek katedry rusistiky, několik let řídila katedru slavistiky FF OU (2008–2013) a celou svou jazykovědnou, výzkumnou a vědecko-organizační činnost směřovala cíleně k jejímu zviditelnění doma i v cizině.

Připomeňme si několik biografických dat jubilantky. Narodila ve Frýdku, po absolvování SVVŠ ve Frýdlantu nad Ostravicí se rozhodla studovat obor Ruský jazyk a literatura (1971–1976) na Filologické fakultě Kubáňské státní univerzity v Krasnodaru. Po úspěšném ukončení vysokoškolského studia nastoupila jako odborný asistent na tehdejší katedru ruského jazyka a literatury Pedagogické fakulty v Ostravě. Nové

poznatky z oblasti lingvodidaktiky ruského jazyka získávala v průběhu dvou let (1978–1980) na katedře ruského jazyka a literatury Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, kde navštěvovala doktorandský seminář vedený doc. M. Zatovkaňukem. V roce 1982 složila rigorózní zkoušku v oboru Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů. Po obhajobě kandidátské disertace na FF UK v Praze na téma *Ruská ustálená slovesně-jmenná spojení a jejich české protějšky (konfrontační analýza)* v oboru Jazykověda konkrétních jazykových skupin – ruský jazyk získala titul kandidáta filologických věd (1990). Po úspěšném habilitačním řízení na FF Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře byla jmenována docentkou (2003).

Během pedagogického působení na katedře slavistiky (do roku 2018) přednášela docentka Rudincová v magisterském studijním programu předměty Morfologie ruského jazyka, Fonetika a fonologie a Vývoj ruského jazyka, v bakalářském studijním programu předměty Funkční gramatika a Fonetická cvičení. Odborné znalosti svého vědeckého zaměření předávala též jako vedoucí bakalářských, diplomových a doktorských prací a při vedení odborných prací studentů v rámci studentské vědecké odborné činnosti. Řadu let byla předsedkyní a členkou zkušebních komisí pro státní závěrečné zkoušky pro tříleté bakalářské studium v programech: Ruská filologie (jednooborové, dvouoborové studium a studium se zaměřením na vzdělávání v prezenční formě), Ruština pro odbornou a profesní komunikaci (jednooborové studium v prezenční i kombinované formě) a pro dvouleté navazující magisterské studium v programech: Ruská filologie (jednooborové, dvouoborové studium v prezenční formě), Ruština pro překlad (jednooborové studium v prezenční formě) a Učitelství ruského jazyka pro střední školy (dvouoborové studium v prezenční formě).

Studenti oceňovali nejen odbornou erudici doc. Rudincové, ale také její umění předat probírané gramatické jevy přehledně, srozumitelně a patřičně je procvičit, což jim ve výsledku přinášelo hlubší a kompaktnější povědomí o gramatice ruského jazyka. Velmi pozitivně byla studenty hodnocena také její objektivita při posuzování studijních výsledků a smysl pro spravedlnost.

V oblasti vědecké se jubilantka věnovala především výzkumu lexikálně-gramatických problémů současného ruského jazyka a analýze inovačních procesů a tendencí v lexiku současné ruštiny v porovnávacím aspektu s češtinou. Výsledky několikaletého bádání publikovala v roce 2001 v monografii *Typy pojmenování v současné ruštině (zejména v podnikatelské oblasti)* a v celé řadě statí prezentovaných na mezinárodních konferencích, kongresech slavistů a vydávaných v odborných lingvisticky orientovaných domácích a zahraničních časopisech.

Neméně významné je její zpracování vysokoškolských učebních textů *Практическая функциональная грамматика русского языка* (1998), *Функцийная грамматика русского языка 1* (2004) a studijní opory pro studenty kombinované formy navazujícího

magisterského studijního programu oboru Učitelství ruského jazyka a literatury s názvem *Vývojové tendence v současné ruštině* (2007).

V letech 1996–1998 se doc. Rudincová spolu s doc. M. Vavrečkou a dr. M. Hrdličkou podílela na řešení náročného grantového úkolu IGS Ostravské univerzity s názvem *Počítačový fond slovní zásoby podnikatelsko-ekonomické sféry (rusko-český lexikon)*. Výstupem tohoto grantu byl *Česko-ruský a Rusko-český slovník pro hospodářskou sféru*, který vyšel nejprve pro posluchače bakalářského studijního programu a poté v r. 1999 knižně v pražském nakladatelství Centr Evropy. Do slovníku byly zahrnuty výrazy z oblasti práva, podnikatelství, marketingu a managementu, peněžnictví a pojišťovnictví, ekonomiky, účetnictví a výpočetní techniky. Slovník obsahuje 11 445 hesel, zahrnujících přes 65 000 slovních spojení. V českých odborných časopisech se bezprostředně po vydání slovníku objevila řada kladných recenzí a v soutěži Slovník roku 2000, kterou každoročně pořádá Jednota tlumočnicků a překladatelů se sídlem v Praze, se kniha umístila na čtvrtém místě.

Od r. 1993 byla doc. Rudincová jednou z hlavních organizátorek 14 mezinárodních vědeckých konferencí *Russkij jazyk v sfere biznesa* (1993–1998) a *Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání* (1999–2001), které každoročně pořádalo oddělení rusistiky katedry slavistiky FF OU.

Nelze opomenout její spoluúčast na týmovém projektu Institucionální výzkumný záměr *Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání* (Projekt česko-anglicko-německo-ruský), který byl na FF OU realizován letech 1999–2004. Výsledky bádání v rámci tohoto vědeckého úkolu byly publikovány ve sbornících z mezinárodních vědeckých konferencí *Lingua et communicatio in sphaera mercaturae*. *Bohemica*, *Britannica*, *Germanica*, *Rossica Ostraviensia*.

Každoročně se jubilantka účastnila řady vědeckých konferencí v ČR i v zahraničí (Polsko – Opolská univerzita v Opole, Slovensko – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitře, kde byla členkou oborové rady, Univerzita Komenského v Bratislavě, Maďarsko – Univerzita v Peci), Mezinárodního kongresu MAPRJAL v Bratislavě, odborných seminářů, organizovaných Českou asociací rusistů pro učitele ruštiny. Aktivní byla také jako členka Jazykovědného sdružení ČAV a České asociace rusistů.

V roce 1996 se podílela na organizaci a průběhu kurzů pro učitele ruštiny v rámci programu PHARE a ve spoluautorství s doc. M. Vavrečkou publikovala *Česko-ruský slovník slovesných spojení v ekonomické sféře* (Ostrava, 1996).

V letech 1998 a 1999 organizovala doc. Rudincová pro zájemce z celé ČR kurz Podnikatelská komunikace, který probíhal na katedře rusistiky (a později slavistiky) FF OU ve spolupráci s pracovníky Centra mezinárodního vzdělávání při Lomonosově Státní univerzitě v Moskvě. Intenzivní byla také její spolupráce s katedrou ruské filologie Lingvistické univerzity N. A. Dobroljubova, katedrou historie ruského jazyka a srovnávací slovanské jazykovědy Filologické fakulty Nižegorodské státní univerzity

N. I. Lobačevského v Nižním Novgorodě a se slavisty Petrohradské univerzity při přípravě výměnných stáží studentů.

Jménem celé katedry slavistiky přejeme jubilantce do dalších let hodně zdraví a spokojenosti v osobním životě.

Za kolektiv oddělení rusistiky katedry slavistiky FF OU

Ljuba Mrověcová

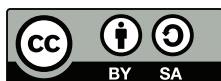
About the author

Ljuba Mrověcová

University of Ostrava, Faculty of Arts, Department of Slavonic Studies, Ostrava, Czechia

Ljuba.Mrovecova@osu.cz

<https://orcid.org/0009-0004-9837-5763>

Toto dílo lze užit v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.

<https://doi.org/10.5817/OS2023-2-9>

Dvě brněnské konference věnované překladu a jeho výzám

V květnu 2023 se na Ústavu slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity konaly dvě konference, který měly totožný název – *Překlad a jeho výzvy*. První konference, která proběhla 11. května 2023, byla koncipována jako setkání nad tématy připravovaných disertačních prací a prezentace badatelských aktivit doktorských studentů Ústavu slavistiky FF MU v rámci projektu *Překlad a jeho lexikografická podpora v slovanském jazykovém a kulturním areálu*. Na ní prezentovali svůj výzkum i studenti doktorského studia Karlovy univerzity v Praze a Sofijské univerzity sv. Klimenta Ochridského. Referáty byly rozdělené do několika tematických bloků, např. mezijazykové ekvivalenci ve sféře odborného překladu se věnovali Vojtěch Adam (Masarykova univerzita) v prezentaci *K ekvivalenci v právní terminologii* a Dejan Draganov (Sofijská univerzita sv. Klimenta Ochridského) s příspěvkem